

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 20457-03-11 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשיה ומלאכה בע"מ
 ת"א 37739-07-14 מ.ת.מ. מבני תעשיה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 27481-04-11 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיזוני:

בפני כבוד השופטת רות רוזן

התובע: קבוצת התובעים באמצעות התובע המייצג - מיכאל ספרא
 ע"י ב"כ עוה"ד עדיני וששא

נגד

הנתבעות: 1. מ.ת.מ. מבני תעשיה ומלאכה בע"מ
 2. מאגרי בנייה בע"מ
 ע"י ב"כ עוה"ד בלוס ודונגי

פסק דין

- 1
 2 1. בקשה לאישור הסכם פשרה בשתי תביעות ייצוגיות שהדיון בהן אוחד, בקשות
 3 שהוגשו על ידי התובע נגד שתי הנתבעות (שיכונן להלן יחד גם "החברות"). הבקשות
 4 המתייחסות להצעות רכש שהתקבלו בשתי החברות. הנתבעת 1 (להלן: "מתמ") היא
 5 החברה האם של הנתבעת 2 (להלן: "מאגרי בניה"). מתמ החזיקה ב-822,246 מניות
 6 במאגרי בניה, שהיוו לאחר דילול מלא כ-89.68% מהון המניות שלה.
 7
 8 במסגרת הבקשות עתר התובע לסעד הערכה, וטען כי מניותיו בחברות, כמו גם יתר
 9 המניות של מחזיקי המניות מקרב הציבור בהן, נרכשו במסגרת הצעות הרכש במחיר
 10 שהוא נמוך משוויין ההוגן. התובע ביקש לייצג את הקבוצה של כל הניצעים בהצעות
 11 הרכש שאליהם הופנו ההצעות (קרי הן אלה שקבלו את ההצעות והן אלה שלא קבלו
 12 אותן).
 13
 14 2. נושא הבקשה בת.צ. 20467-03-11 היא הצעת רכש של מתמ מיום 25.11.10 שהופנתה
 15 למשקיעים מהציבור שהחזיקו ב-329,178 מניות, המהוות 10.2% מהון המניות של
 16 מתמ, לרכוש את מניותיהם תמורת סכום של 60 ₪ למניה; ובתיקון להצעת הרכש
 17 הנייל שפורסם על ידי מתמ ביום 9.12.2010.
 18

1 מתוך 11

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 על-פי הדיווח המידי של מתמ מיום 12.12.10 נענו להצעת הרכש דן 294,356 מניות
 2 המהוות כ-8.96% בהון וכ-13.97% בזכויות ההצבעה בחברה, כלומר שיעור גבוה
 3 יותר משיעור ההיענות המזערי שעמד על 223,851 מניות. לכן ההצעה התקבלה, כל
 4 מניות הציבור נרכשו - ובכלל זה 34,822 מניות שהוחזקו על ידי בעלי מניות מהציבור
 5 שלא נענו להצעת הרכש. ביום 19.12.10 הפכה מתמ לחברה פרטית ומניותיה נמחקו
 6 מהמסחר בבורסה.
 7
 8 3. עניינה של ת.צ. 11-04-27481 הוא בהצעת הרכש של מאגרי בניה. מאגרי בניה נשלטה
 9 כאמור על ידי מתמ, שהחזיקה ב-כ-89.68% מהון מניותיה. ציבור המשקיעים
 10 החזיק בכ-10.32% מהמניות.
 11
 12 בהתאם לדיווח המידי של מאגרי בניה מיום 1.2.11, נענו להצעת הרכש בעלי 60,753
 13 מניות המהוות כ-6.63% בהון בזכויות ההצבעה, כלומר יותר מאשר שיעור ההיענות
 14 המזערי. 33,830 בעלי מניות לא נענו להצעה. ההצעה התקבלה, וביום 14.2.12 הפכה
 15 גם מאגרי בניה לחברה פרטית, ומניותיה נמחקו מהמסחר בבורסה.
 16
 17 **הבקשות וההליכים הקודמים**
 18 4. הבקשות דן הוגשו מכוח ס' 338(א) לחוק החברות התשנ"ט - 1999 (להלן: "חוק
 19 החברות") וצורפה אליהן חוות-דעת של מומחה כלכלי, מר עודד מלניק (להלן:
 20 "מלניק"). בנוסף, מאחר שהמשיבות הן חברות שנכסיהן העיקריים הם נכסי נדל"ן,
 21 צורפה לבקשות האישור גם חוות-דעת של שמאי מקרקעין, מר אבי מנדלסון (להלן:
 22 "מנדלסון"). התובע טען בבקשות כי המחיר ששולם לציבור המשקיעים, בעלי מניות
 23 המיעוט בחברות, עבור מניותיהם במסגרת הצעות הרכש, היה נמוך מהשווי ההוגן
 24 של המניות ושל החברה.
 25
 26 הנתבעות השיבו לבקשת האישור, וצירפו לתשובתן חוות-דעת מטעמן – חוות-דעת
 27 של המומחה הכלכלי מר זיו פרבר (להלן: "פרבר") וחוות-דעת שמאית של השמאית
 28 הגב' שולי קרגולה (להלן: "קרגולה"). הנתבעות טענו כי מחיר הצעות הרכש היה
 29 מחיר הוגן וזאת בשים לב בין היתר ל"חזקת ההוגנות" ול"חזקת הניצח המתחכם".
 30

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ

ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא

ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 לאחר הליך גילוי המסמכים הגיש התובע חוות-דעת מתקנת מטעמו, והנתבעות
2 הגישו תגובות מתקנות של המומחים מטעמן. יוער כי לאחר כל ההליכים הללו,
3 הועמד על ידי התובע סכום התביעה בשני התיקים על סכום של 46.6 מיליון ₪.
4
- 5 במסגרת פרשת ההוכחות בדיון בבקשה, נחקרו כל המצהירים – קרי הצדדים עצמם
6 וארבעת המומחים שהגישו חוות דעת מטעמם. הצדדים הגישו סיכומים מטעמם,
7 בהם הם העלו הן טענות כלליות והן טענות פרטניות המתייחסות לחוות-הדעת של
8 המומחים מטעמם, כאשר כל צד טוען לפגמים וטעויות שנפלו בחוות-הדעת שהוגשו
9 מטעם הצד שכנגד, ומתייחס לפגמים שנטענו על ידי הצד שכנגד בחוות-הדעת של
10 המומחים מטעמו.
11
- 12 5. בהחלטה מיום 9.6.2014 (להלן: "ההחלטה בבקשת האישור"), התקבלה בקשת
13 המבקש בשתי התובענות.
14
- 15 על ההחלטה בבקשת האישור הוגשה על ידי המשיבות בקשה לקיום דיון חוזר. דיון
16 חוזר בבקשה התקיים לפני הרכב השופטים קרת-מאיר, כבוב ורוזן. ביום 6.8.2015
17 ניתנה החלטת ההרכב בבקשה לדיון חוזר, ובקשה זו נדחתה.
18
- 19 6. ביום 27.10.2015 התקיימה ישיבת קדם משפט בתביעה לגופה. ב"כ הנתבעות התנגד
20 במועד זה לאפשרות כי ימונה מומחה מטעם בית המשפט. חרף התנגדותו, התקבלה
21 במועד זה החלטה לפיה יש מקום למנות מומחה מטעם בית המשפט לצורך בירור
22 הערכת שוויין של החברות. ביום 27.10.2015 מונו על ידי בית המשפט שני מומחים –
23 מומחה כלכלי ומומחה שמאי מקרקעין. אולם, בטרם אלה החלו בעבודתם, באו
24 הצדדים בדברים ביניהם ביחס לאפשרות להגיע להסכמה. הצדדים הגיעו להסכם
25 פשרה שאותו הם הגישו לבית המשפט ביום 16.2.2016, וביקשו כי בית המשפט
26 יאשרו.
27
- 28 **עיקרי הסכם הפשרה**
- 29 7. על פי הסכם הפשרה, הנתבעות ישלמו סכום כולל של 33 מיליון ₪, כאשר סכום זה
30 כולל גם את שכר טרחת ב"כ התובע ואת הגמול לתובע, כמו גם את שכ"ט הנאמן

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיזוני:

- 1 בגין מילוי תפקידו לפי הסכם הפשרה (כפי שזה יתואר להלן). הסכום אינו כולל את
 2 עלות המע"מ בגין ש"ט ב"כ התובע, עלות פרסום המודעות בעיתונות ועלות שכרו
 3 והוצאותיו של הבודק – אם בית המשפט יחליט למנות בודק.
 4
 5 מסכום הפשרה מיוחס לתביעה בענין מתמ סכום של 17,688,000 ₪ ולתביעה בענין
 6 מאגרי בנייה מיוחס סכום של 15,312,000 ₪ (חלוקת הסכומים היא בהתאם ליחס
 7 של סכום התביעה בכל אחד מההליכים).
 8
 9 8. הצדדים עתרו כי לצורך חלוקת סכומי התשלום בפועל לבעלי המניות, תמונה חברת
 10 רוזניק פז נאמנויות (להלן: "הנאמן"), שיפעל בהתאם למפורט בסי' 31 לבקשה
 11 לאישור הסכם הפשרה. הצדדים התייחסו גם לאפשרות לפיה חלק מחברי הקבוצה
 12 לא יאותר, ולחלוקת הכספים שייוותרו במקרה כזה.
 13
 14 9. הצדדים עתרו כי בית המשפט יאשר את הסכם הפשרה, בהיותו הסכם ראוי, הוגן
 15 וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. לטענתם, בענין מתמ מהווה סכום
 16 הפיצוי תוספת של כמעט 90% להצעת הרכש, וביחס למאגרי בנייה- תוספת של כ-
 17 72.7% להצעת הרכש. עוד נטען כי הסכם הפשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת
 18 להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין.
 19
 20 הצדדים עתרו כי בית המשפט יפסוק לזכות התובע המייצג גמול בסכום של
 21 1,724,517 ₪ וכי לבא כוחו ישולם סכום של 5,940,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין.
 22 סכומים אלה ישולמו – כך עתרו הצדדים – תוך 14 ימים לאחר הימועד הקובע"י כפי
 23 שהוא הוגדר בהסכם הפשרה.
 24
 25 הצדדים טענו כי הגמול ושכר הטרחה המבוקשים מבטאים נכונה את שיעור הגמול
 26 ושכר הטרחה הראויים, וזאת לאור מכלול השיקולים שהוצגו בבקשה לאישור הסכם
 27 הפשרה והשיקולים המנויים בסי' 22 ו-23 לחוק תובענות ייצוגיות. זאת בין היתר
 28 לאור המורכבות העובדתית והמקצועית הרבה של התובענות; העובדה שבמסגרת
 29 הבקשות היה התובע (באמצעות בא כוחו) חייב להגיש חוות דעת מומחים ולנתחן,
 30 ולנתח גם מאות מסמכים; המורכבות יוצאת הדופן של ההליך ובכלל זה הטרחה

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשיה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשיה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני:

1 הרבה והסיכון שהתובע לקח על עצמו; ההשקעה האדירה של משרד עורכי הדין
 2 שייצג את התובע, שכללה אלפי שעות עבודה; וקיומו של פיצוי בהיקף של עשרות
 3 מיליוני שקלים לקבוצה, שהושג בזכות התביעה הייצוגית ובזכות פועלים ונחישותם
 4 של התובע ובא כוחו.

5
 6 עוד צוין כי מדובר בפיצוי לקבוצה שניתן בכסף ממש, ולא בשווה כסף (הטבה או
 7 קופונים), והוא אינו מחייב כל התחייבות שהיא מטעם של חברי הקבוצה. הצדדים
 8 טענו כי בנסיבות המקרה – אין מקום וצורך כי בית המשפט ימנה בודק, וזאת בין
 9 היתר משום שבמסגרת ההליך הוגשו חוות דעת של מומחים שאף נחקרו באריכות
 10 במסגרת הדין בבקשת האישור.

11

12

עמדת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

13 10. הבקשה לאישור הסכם הפשרה הועברה לתגובת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה. ב"כ
 14 היועצה"מ הגיש את תגובתו, וציין בה כי הוא אינו מוצא לנכון להביע התנגדות
 15 לאישור הסדר הפשרה, והוא הותיר את ההכרעה בהקשר זה לשיקול-דעתו של בית-
 16 המשפט.

17

18 ב"כ היועצה"מ העלה בתגובתו מספר הערות. הוא התייחס לגמול ולשכר הטרחה
 19 המבוקשים, וציין כי אם מחשבים את הגמול ושכר הטרחה מהסכום שיגיע בפועל
 20 לידי חברי הקבוצה, עומד שיעור הגמול על 6.8% מסכום הפשרה ושיעור שכר
 21 הטרחה – על 23.5%. לכן – כך טוען ב"כ היועצה"מ, שכר הטרחה המבוקש חורג
 22 מהסולם שנקבע בהלכה הפסוקה (בפס"ד רייכרט), ויש להפחיתו.

23

24 ב"כ היועצה"מ התייחס גם לנושא עיתוי התשלום של הגמול ושל שכר הטרחה ולכך
 25 שתשלום הסכומים הללו טרחה אינו מותנה ביישום ההסכם. ב"כ היועצה"מ סבור כי
 26 ראוי לחלק את התשלומים לתובע ולבא כוחו כך שחלק ניכר מהם ישולם עם השלמת
 27 ביצוע הסכם הפשרה ודיווח לבית המשפט על כך.

28

29 11. באשר לסכום הפשרה, ציין ב"כ היועצה"מ כי מדובר בסכום אשר לאחר הפחתת
 30 הגמול לתובע ולבא כוחו ושכר טרחת הנאמן, סכום הפשרה יהווה כ-54% מסכום

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיזוני :

1 התביעה. כאמור, בייב היועה"מ לא תיווה דעה ביחס לסכום הפשרה והותיר את
 2 ההחלטה בענין זה לשיקול דעתו של בית המשפט.
 3
 4 כן ציין בייב היועה"מ כי אף שהוא אינו מסכים לנימוקי הצדדים בשלהם אין צורך
 5 במינוי בודק, הרי לגישתו אם בית המשפט יהיה סבור כי סכום הפשרה הוא סביר
 6 והוגן, אכן לא יהיה צורך מבחינה פרקטית במינוי בודק.

דיון

9 מספר עניינים טעונים הכרעה בבקשה לאישור הסכם הפשרה – ראשית יש לקבוע
 10 האם יש מקום לאשר את סכום הפשרה, לאור השלב אליו הגיע ההליך, הסיכויים
 11 והסיכונים וסכום הפשרה; לאחר מכן יהיה מקום להתייחס לנושאים שעלו במסגרת
 12 עמדתו של בייב היועה"מ (לאחר שאף אחד מחברי הקבוצה לא הביע התנגדות
 13 להסכם הפשרה) – שאלת הגמול ושכר הטרחה לתובע ולבא כוחו, שאלת עיתוי
 14 התשלום של הגמול ושכר הטרחה והשאלה האם יש מקום בנסיבות העניין להורות
 15 על מינוי בודק.
 16
 17 עניינים אלה יפורטו להלן.

האם יש מקום לאשר את סכום הפשרה?

20 13. אני סבורה כי יש מקום לאשר את סכום הפשרה כפי שהוא הוצע במסגרת הסכם
 21 הפשרה. כידוע, בבחינת הסכם פשרה, על בית-המשפט לבחון את הסיכויים
 22 והסיכונים בפניהם היו ניצבים הצדדים אם הסכם הפשרה לא היה מאושר, וההליך
 23 המשפטי היה נמשך לגופו, תוך קבלת החלטה לגופה של התביעה.
 24
 25 במקרה דנן, יש להביא בחשבון בהקשר זה את השלב אליו הגיעו התביעות. מדובר
 26 בשלב מתקדם – לאחר שהבקשות לאישור תביעות ייצוגיות אושרו, וכן לאחר
 27 שבקשה לדיון חוזר נדחתה. יחד עם זאת, ישנם עוד שלבים שהיה על התובע
 28 והקבוצה לעבור. כך התביעה לגופה טרם נדונה, המומחים מטעם בית המשפט טרם
 29 הגישו את חוות הדעת שלהם, וטרם ניתן פסק דין בתביעות. מעבר לכך, יתכן כי לו

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 היה ניתן פסק דין, היה אחד מהצדדים (או כל הצדדים) מגישים ערעור לבית המשפט
 2 העליון.
 3
- 4 14. במסגרת הדין לגופה של התביעה, היה מקום לכך שבית המשפט יבחן את שאלת
 5 השווי ההוגן של המניות, בין היתר לאור חוות הדעת של המומחים מטעם בית
 6 המשפט. יחד עם זאת, היה מקום לבחון גם שאלות נוספות שהוכרעו רק ברמה
 7 הלכאורית במסגרת ההחלטה בבקשת האישור. כך לדוגמה היה מקום לבחון את
 8 השאלה של העדר הסחירות של המניות והשלכתה על השווי ההוגן של המניות
 9 שנרכשו במסגרת הצעת הרכש, את השאלה של ההשלכה של נושא זה על הערכת
 10 השווי (האם יש מקום להביא רק נושא זה בחשבון או לבחון מלכתחילה את השווי
 11 החוגן וכד'). עניינים אלה היו עשויים לעלות ולהיבחן גם על ידי בית המשפט העליון,
 12 לו היה מוגש ערעור על פסק הדין. בהתייחס לקביעות האפשריות של בית המשפט
 13 בכל אחד מהם – חשובים היו הצדדים לסיכון כי עמדתם לא תתקבל.
 14
- 15 אין ספק כי בשלב זה של הדין ביחס לכל אחת מהשאלות האמורות, ישנה עדיפות
 16 לעמדתם של התובע ושל הקבוצה (עמדה שהתקבלה בהחלטה בבקשת האישור
 17 ובבקשה לדיון חוזר). יחד עם זאת, אין פירוש הדבר שלא קיימים סיכונים כי עמדת
 18 הקבוצה ביחס לכל או חלק מהשאלות האלה לא היתה מתקבלת.
 19
- 20 15. מעבר לבחינת הסיכונים, במסגרת בחינת הסכם הפשרה יש לתת את הדעת גם
 21 לעובדה שאישור הסכם הפשרה יביא לכך שחברי הקבוצה יוכלו לקבל את סכום
 22 הפשרה באופן מיידי, בעוד שאלמלא היו הצדדים מגיעים להסכמה, ההליך היה
 23 נמשך עוד פרק זמן לא קצר.
 24
- 25 בכלל זה, היו מוגשות חוות דעת המומחים מטעם בית המשפט, היה נקבע מועד
 26 לשמיעת הראיות (וחקירות של המומחים ואולי גם של עדים נוספים), הצדדים היו
 27 מסכמים את טענותיהם ורק לאחר מכן היה ניתן פסק דין. כפי שצוין לעיל, יתכן שעל
 28 פסק הדין היה מוגש ערעור ובקשה לעיכוב ביצוע (אם התביעה היתה מתקבלת).
 29 למעשה, החלוקה הסופית של כספי התביעה היתה נעשית אם כן ברמה גבוהה של

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיזוני:

- 1 סבירות רק לאחר סיום הדיון בערעור, כאשר עד אז יכול היה לחלוף פרק זמן של
 2 מספר שנים.
 3
- 4 16. לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי יש מקום לאשר את הפשרה על הסכום שנקבע
 5 בה. סכום הפשרה (ברוטו – כלומר לפני ניכוי הגמול, שכר הטרחה ושכר הנאמן)
 6 מהווה כ-70% מסכום התביעה. מדובר בסכום המשקף לטעמי את הסיכויים
 7 והסיכונים כפי שצוינו לעיל: מחד גיסא את היתרון המשמעותי של התובע המייצג
 8 והקבוצה, ומאידך גיסא את הסיכונים שהיו נותרים עדיין בפני הקבוצה, חרף
 9 היתרון הזה. הסכום הזה משקף גם את ההקדמה המשמעותית של התשלום,
 10 שכאמור גם אותה יש להביא בחשבון.
 11
- 12 17. למעשה המחלוקת העיקרית בין התובע המייצג לבין ב"כ היועיה"מ מתייחסת לשאלה
 13 האם יש לבחון את סכום הפשרה "ברוטו" או "נטו" (קרי לאחר ניכוי ההוצאות)
 14 לצורך הערכת הפשרה.
 15
- 16 בנושא זה הבעתי את עמדתי לא אחת, לפיה בפשרה בתביעה ייצוגית, נכון והוגן
 17 בדרך-כלל כי הגמול המשולם לתובע כמו גם שכר הטרחה לבאי-כוחו, ישולמו מתוך
 18 סכום הפשרה ולא יתווספו לסכום זה. הטעם לכך הוא משום שבניגוד לשכר טרחה
 19 בתביעה "רגילה", שכר הטרחה בתביעה ייצוגיות נועד ל"מתן תמריץ להגשת תביעות
 20 ייצוגיות והסכומים שונים בהתאם. לכן מאחר שהגמול והשכר הטרחה נועדים
 21 להמריץ את התובע המייצג ובאי כוחו לפעול ב"שירות' הקבוצה, העובדה כי
 22 הקבוצה היא זו שנושאת בפועל בסכומים הללו, היא סבירה. מדובר בתשלום שהוא
 23 מעין 'שכר ראוי' לתובע המייצג ולבא-כוחו, המשולם על ידי חברי הקבוצה,
 24 שעבורם פעלו התובע המייצג ובא-כוחו. כאשר ה'שירות' הזה עלה יפה, העובדה כי
 25 השכר משולם ככלל מתוך הסכום הכולל שהקבוצה זכאית לו, היא כאמור סבירה
 26 ולגיטימית" (ר' למשל ת.א. (ת"א) 2091/09 פירט נ' אקסלנס (29.12.2013)).
 27
- 28 18. מהאמור לעיל עולה כי שכר הטרחה והגמול לתובע ולבאי כוחו אינם נפרדים מסכום
 29 הפשרה אלא הם מהווים חלק ממנו, והם צריכים להיגזר מתוך הסכום הכולל שמגיע
 30 לקבוצה, כחלק המשקף את השכר הראוי למי שתרים לכך שהקבוצה מקבלת את

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני:

1 סכום הפשרה לידיה. מהדברים הללו נובעת לטעמי המסקנה לפיה את שאלת
 2 סבירות סכום הפשרה יש לבחון לאור הסכום המלא (ברוטו) של הפשרה, ולא לאור
 3 הסכום שיוותר בסופו של דבר בידיהם של חברי הקבוצה לאחר התשלום של הגמול
 4 לתובע המייצג ושכר הטרחה לבאי כוחו.
 5
 6 בבחינה כזו, נראה שאין מחלוקת כי סכום המשיקף כ-70% מסכום התביעה הכולל,
 7 מהווה סכום ראוי, הוגן וסביר, שיש לאשרו.
 8

הגמול ושכר הטרחה

9
 10 19. כפי שצוין בראשית הדברים, ב"כ היוע"מ העיר במסגרת תגובתו כי לגישתו יש
 11 לחשב את הגמול ושכר הטרחה מסכום הפשרה נטו ולא ברוטו. מהדברים שצוינו על
 12 ידי לעיל בהחלטה זו עולה כי עמדתני שונה. אני סבורה כי הסכום הרלוונטי שיש
 13 להביאו בחשבון הוא סכום הפשרה הכולל, וממנו יש לגזור – בהתאם לשיקולים
 14 שנקבעו בחוק ובפסיקה, את הגמול לתובע המייצג ואת שכר הטרחה לבאי כוחו.
 15
 16 בהקשר זה יש להביא בחשבון את הכללים שנקבעו בע"א 2046/10 עיזבון שמש נ'
 17 רייכברט (23.5.2012, להלן: "פס"ד רייכברט"). באותו ענין קבע בית המשפט העליון
 18 (כבי הנשיא גרוניס) כי בתביעות ייצוגיות שעניינן סעד כספי, יש לאמץ את שיטת
 19 האחוזים כשיטה המקובלת לקביעת שכר הטרחה של עורך הדין המייצג. בית
 20 המשפט ציין כי שיעור האחוזים שייפסק יביא בחשבון בין היתר את נסיבות ההליך,
 21 את האופן בו הוא הסתיים ואת גובה הסכום שנפסק. עוד נקבע כי הסכום יחושב
 22 מתוך הסכום שנגבה על ידי הקבוצה בפועל, וכי שכר הטרחה צריך להיקבע באופן
 23 מדורג, במובן זה שכלל שסכום הזכייה גדל – אחוז שכר הטרחה קטן.
 24
 25 20. יישום ההלכה שנקבעה בפס"ד רייכברט על נסיבות המקרה דנן, מביא למסקנה כי יש
 26 לפסוק לזכות התובע ובא כוחו גמול ושכר טרחה ברף הגבוה. כך, ההליך דנן היה
 27 הליך ארוך ומורכב שכלל דיון בשתי תביעות מאוחדות. ההליך כלל דיון בבקשת
 28 האישור עצמה, שכלל הליך הוכחות וחקירות, כמו גם דיון בבקשה לדיון חוזר.
 29 במסגרת ההליך התנהל הליך ארוך של גילוי מסמכים שנמשך למעלה משנה, וחייב
 30 אף הוא השקעה משמעותית של זמן של באי כוח התובע.

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני:

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

כן יש להביא בחשבון כי לצורך הגשת הבקשה, קיבל התובע חוות דעת של שני מומחים – הן מומחה כלכלן והן שמאי מקרקעין, שתמכו בחוות הדעת את בקשתו. במהלך הדיון אף הוגשו חוות דעת משלימות (בסך הכל הוגשו לא פחות מ-12 חוות דעת על ידי כל הצדדים). בייכ התובע ציין כי במסגרת ההליך הושקעו על ידי אלפי שעות עבודה, ולאור כל האמור לעיל, אין ספק כי מדובר בהשקעה ניכרת של שעות עבודה רבות מאוד, שהובילו לתוצאה משמעותית מבחינת הקבוצה.

21. בחינת גובה שכר הטרחה לעומת סכום התביעה, מעלה כי שכר הטרחה המבוקש הוא בשיעור של כ-12.75% מסכום הפשרה הכולל, והגמול לתובע עומד על שיעור של כ-3.69% מהסכום. הסכום הכולל של הגמול ושכר הטרחה עומד על 16.44% מסכום הפשרה. מדובר לטעמי בסכום סביר המשקף את הכמות הנכבדה של העבודה שהושקעה בהליך, את מורכבותו, את השאלות המשפטיות, העובדתיות והמקצועיות הסבוכות שעלו במסגרתו ואת ההצלחה של התובע ובאי-כוחו – הן בהחלטות שהתקבלו עד כה במסגרת ההליך, והן בסכום המשמעותי שהתקבל לזכות הקבוצה במסגרת הסכם הפשרה כתוצאה מכך.

עיתוי התשלום

22. אני סבורה כי מן הראוי להורות כי מחצית מהגמול ומשכר הטרחה יועברו לידי התובע ובאי כוחו מיידית (קרי תוך 14 יום מהמועד הקובע), ואילו המחצית השנייה תועבר לאחר השלמת תהליך התשלום לחברי הקבוצה על-ידי הנאמן שמונה לצורך כך.

בייכ התובע ציין בהקשר זה כי אין מקום להורות על חלוקת התשלום, שכן ביצוע התשלום אינו בשליטתו אלא בשליטת הנאמן. אף שאלה הם אכן פני הדברים, אני סבורה כי ההתניה הזו (של התשלום לבייכ התובע בהשלמת הסכם הפשרה) חוצה – כדי ליצור תמריץ אצל התובע ובא-כוחו לפקח על הליך החלוקה ולוודא כי הוא יסתיים במהירות וביעילות.

מינוי בודק

10 מתוך 11

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 11-03-20457 ספרא נ' מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ
 ת"א 14-07-37739 מ.ת.מ. מבני תעשייה ומלאכה בע"מ ואח' נ' ספרא
 ת"צ 11-04-27481 ספרא נ' מאגרי בניה בע"מ

תיק חיצוני :

- 1 23. לאחר עיון בטענות הצדדים ובעמדת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה, אני סבורה כי
 2 אין מקום למינוי בודק במקרה דנן. כאמור, בהליך הנוכחי הוגשו מספר חוות-דעת
 3 של מומחים. המומחים עצמם נחקרו כולם באריכות בפניי במסגרת הליך האישור
 4 של התביעה הייצוגית, ובמסגרת ההחלטה בבקשת האישור ישנה התייחסות לחלק
 5 מהנושאים שעלו בחוות-הדעת.
 6
 7 זאת ועוד- וזה העיקר. כפי שקבעתי בעבר, במסגרת בחינת השאלה האם יש מקום
 8 והצדקה למנות בודק, על בית המשפט לשאול את עצמו האם ישנה אפשרות כי הוא
 9 ישנה את החלטתו ביחס להסכם הפשרה לאור חוות דעתו של הבודק. במקרה דנן,
 10 בפסק-דין שלעיל הבאתי בחשבון – לצורך בחינת השאלה האם יש מקום לאשר את
 11 הסכם הפשרה, את סכום התביעה במלואו. במילים אחרות – גם לו היה הבודק קובע
 12 כי הסכום שהקבוצה זכאית לו הוא 100% מסכום התביעה, לטעמי היה מקום לאשר
 13 את סכום הפשרה. בנסיבות אלה, אני סבורה כי מינוי בודק לא ישליך על אישור
 14 הסכם הפשרה, ולכן אין מקום למינוי כזה.
 15
 16 24. סוף דבר – לאור כל האמור לעיל, אני מאשרת את הסכם הפשרה כמבוקש,
 17 בכפוף לאמור בסי' 22 לעיל ביחס למועד תשלום הגמול ושכר הטרחה. הצדדים ינהגו
 18 ויפעלו בהתאם למוסכם בהסכם הפשרה, וכך יפעלו לפי הוראות ס' 25 לחוק תובענות
 19 ייצוגיות.
 20
 21 הצדדים יגישו פסיקתא מתוקנת (תוך יישום התיקון בפסק דין זה לעיל והתיקון
 22 שהתבקש על ידי ב"כ הנתבעות בישיבת יום 8.5.2016) לבית המשפט לחתימה.
 23
 24 ניתן היום, ל' ניסן תשע"ו, 08 מאי 2016, בהעדר הצדדים.

 חרת רונן, שופטת

26
 27
 28
 29